

Чл. 52.⁴⁰⁾ Всъко лице, родено на българска територия, добива по право българско поданство, освенъ ако по рождението си има право на друго поданство.

Чл. 53.⁴¹⁾ Всички български поданици сѫ равни предъ закона и се

Art. 52. La nationalité bulgare sera acquise de plein droit, par le seul fait de la naissance sur le territoire bulgare, à toute personne ne pouvant se prévaloir d'une autre nationalité de naissance.

Art. 53. Tous les ressortissants bulgares seront égaux devant la loi et

рени на мѣстожителство въ България. Лица безъ поданство въ ч. Междунар. право не може да има, защото заваренитѣ на мѣстожителство въ България, ако не по произходъ (рождение), то по женидба или пъкъ натурализация сѫ имали поданството на нѣкоя държава. Но, ясно е, че тенденцията е била по-далечна, като целта на победителите е била да се даде поданство на всички ония, които по чл. 39 и 40 ще бѫдатъ изселени, или като сѫ избѣгали въ България не ще бѫдатъ допуснати повече да се възвѣрнатъ въ роднитѣ имъ мѣста. Това най-вече за бежанците отъ Македония, както и за ония, по чл. 44, 45 и 46 находящи се въ териториите окupирани отъ Гърция или пъкъ забѣгнали отъ тамъ презъ войната — тия отъ Южна Македония и Тракия. Сѫщото за находящите се въ Румъния. Подробности гл. въ забележката на стр. 86 и след. (за малцинствата). Понеже Ньойиския Договоръ е билъ ратифициранъ на 9 Августъ 1920 год., а следователно и тогава влѣзъзълъ въ сила, то, тая дата ще се счита, като еднътъ отъ моментите на получаването на поданството.

⁴⁰⁾ Въ французкия текстъ, който споредъ договора е меродавния се говори за „nationalité“. ¹⁾ Съ тая редакция обаче ще разбираме че се визира „sujetion“ — поданство, а не народностъ въ обширната смисъль на думата. Обратното не може да се приеме, защото факта на раждането въ границите на една територия не може да даде принадлежността къмъ определена народностъ. Че се говори за поданство ще да ни подкрепи и обстоятелството, че въ всички почти последуващи текстове на сѫщиятъ раздѣлъ се говори не за „nationalité“ — националности, а за ressortissant — поданици (вж. чл. 53, 54). Отъ друга страна, мислимъ, че по яснъ превода на български би билъ:

„Българското поданство ще се смѣта за придобито по право, съ самиятъ фактъ на раждане върху българската територия, по отношение на всъко лице, което не може да се позове на едно друго поданство по рождение“.

Материията за поданството въ Царството се урежда въ Конституцията въ чл. 54, а подробно въ Гл. II. на специалния законъ за поданството (публ. 31. XII. 1903 г., Държавенъ В-къ бр. 3/1904 г. допълненъ и измененъ Държавенъ В-къ бр. 55/1904) 9, 1908 и 274/1911 г.).

Закона за поданството дѣли поданиците на три групи: I-во по произходъ (рождение), II-ро по женидба и III-то по натурализация.

Въ I-та група сѫ включени роденитѣ, като деца на български поданици, въ или вънъ отъ страната (при създаването на България и на тия заселени или родени въ нея).

Въ чл. 52 отъ мирния Договоръ мѣсторождението се поставя, като главно условие. „Лицето по право става български поданикъ съ факта на раждането му върху българска територия“. По тоя начинъ условията и ограниченията на Закона за Поданство — чл. 5 — 7 се обхождатъ. По закона, децата ва чужди поданици, деца родени въ българска територия имать привилегията да останатъ въ българско поданство щомъ като въ годината, следъ като сѫ напълнили пълнолетието и сѫ установени въ страната, не декларирай че запазватъ чуждото поданство. Следователно, чл. 52 отъ Мирния Договоръ отменя това условие, освенъ ако лицето по мѣсторождението си нѣма право на друго поданство.

⁴¹⁾ Гледай забележката къмъ чл. 49. и 50. Въпроса за улесненията предъ сѫдиищата на ония, които не говорятъ български е уреденъ съ чл. 223—326 отъ Закона за устройството на сѫдиищата отъ 19. XII. 1898 г. (Държавенъ Вестникъ бр. 7/1899),

¹⁾ Французытѣ употребяватъ „nationalité“ за означаване поданство, най-вече защото въ Франция не съществуватъ етнически малцинства, въ размѣрътѣ както на Балк. П-овъ, гдѣто държавитѣ представляватъ пъстра мозайка отъ народности.